

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Клименка Олексія Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2022 рік“, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік“, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2024 рік“

Київ
11 лютого 2026 року
№ 34-2(II)/2026

Справа № 3-19/2026(44/26)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий,
Водянніков Олександр Юрійович – доповідач,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Клименка Олексія Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“ від 15 грудня 2020 року № 1082–IX (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 16, ст. 144), абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2022 рік“ від 2 грудня 2021 року № 1928–IX (Відомості Верховної Ради України, 2022 р., № 3, ст. 12), абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік“ від 3 листопада 2022 року № 2710–IX (Відомості Верховної Ради України, 2022 р., № 52, ст. 433), абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на

2024 рік“ від 9 листопада 2023 року № 3460–ІХ (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., №№ 97–100, ст. 393).

Заслухавши суддю-доповідача Водяннікова О.Ю. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Клименко Олексій Вікторович (далі – Заявник) – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вхідний № 18/44 від 27 січня 2026 року) перевірити на відповідність частині другій статті 3, частинам першій, другій статті 8, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 64, частинам першій, другій статті 95 Конституції України (конституційність) абзац сьомий статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“ від 15 грудня 2020 року № 1082–ІХ, абзац сьомий статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2022 рік“ від 2 грудня 2021 року № 1928–ІХ, абзац сьомий статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік“ від 3 листопада 2022 року № 2710–ІХ, абзац сьомий статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2024 рік“ від 9 листопада 2023 року № 3460–ІХ, якими встановлено відповідно з 1 січня 2021 року, з 1 січня 2022 року, з 1 січня 2023 року, з 1 січня 2024 року прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць для працездатних осіб, що застосовується для визначення посадового окладу прокурора окружної прокуратури, у розмірі 1600 гривень.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

2.1. Заявник із 2007 року працює в органах прокуратури України на різних посадах: із 1 січня 2021 року до 17 травня 2021 року – на посаді прокурора другого відділу процесуального керівництва управління процесуального

керівництва у кримінальному провадженні слідчого територіального управління Державного бюро розслідувань Запорізької обласної прокуратури, із 18 травня 2021 року – на посадах начальника відділу, прокурора відділу, заступника начальника відділу в Офісі Генерального прокурора.

Заявник, вважаючи, що Запорізька обласна прокуратура, Офіс Генерального прокурора протиправно здійснили розрахунок його посадового окладу із прожиткового мінімуму в розмірі 1600 грн замість прожиткового мінімуму для працездатних осіб, розмір якого встановлено Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік, у серпні 2024 року звернувся до Запорізького окружного адміністративного суду з позовом до Запорізької обласної прокуратури, Офісу Генерального прокурора, у якому, зокрема, просив зобов'язати їх нарахувати та виплатити йому недонараховану та невикладену заробітну плату за 2021–2024 роки виходячи з прожиткового мінімуму для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня 2021 року – 2270 грн, на 1 січня 2022 року – 2481 грн, на 1 січня 2023 року – 2684 грн, на 1 січня 2024 року – 3028 грн, з урахуванням виплачених сум та відрахуванням загальнообов'язкових платежів.

Запорізький окружний адміністративний суд рішенням від 10 грудня 2024 року, залишеним без зміни постановою Трет'яго апеляційного адміністративного суду від 28 травня 2025 року, у задоволенні позову відмовив.

Заявник оскаржив рішення судів першої та апеляційної інстанцій у касаційному порядку. Суддя-доповідач Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 5 серпня 2025 року повернув касаційну скаргу Заявникові, зазначивши, що „покликання на відсутність висновку Верховного Суду щодо застосування норми права у подібних правовідносинах за відсутності мотивованих аргументів неправильного застосування певної норми права, не є підставою для відкриття касаційного провадження <...> повернення касаційної скарги не позбавляє права повторного звернення до суду касаційної інстанції в порядку, встановленому законом“.

Вважаючи ухвалу Верховного Суду від 5 серпня 2025 року остаточним судовим рішенням у своїй справі, Заявник звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“ від 15 грудня 2020 року № 1082–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2022 рік“ від 2 грудня 2021 року № 1928–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік“ від 3 листопада 2022 року № 2710–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2024 рік“ від 9 листопада 2023 року № 3460–ІХ (вхідний № 18/315 від 19 серпня 2025 року), за результатом розгляду якої Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 17 вересня 2025 року № 147-1(I)/2025 відмовила у відкритті конституційного провадження з огляду на те, що Заявник не вичерпав усіх національних засобів юридичного захисту.

Заявник повторно звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою на рішення Запорізького окружного адміністративного суду від 10 грудня 2024 року та постанову Третього апеляційного адміністративного суду від 28 травня 2025 року. Суддя-доповідач Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 4 грудня 2025 року повернув Заявникові касаційну скаргу, зазначивши, зокрема, що „доводи цієї касаційної скарги аналогічні тим, яким вже надано правову оцінку в ухвалі від 05 серпня 2025 року <...> повернення касаційної скарги не позбавляє права повторного звернення до суду касаційної інстанції в порядку, встановленому законом“.

2.2. Заявник стверджує, що «внаслідок прийняття та застосування оскаржуваних положень статей 7 Законів України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“, „Про Державний бюджет України на 2022 рік“, „Про Державний бюджет України на 2023 рік“, „Про Державний бюджет України на 2024 рік“, порушено наступні гарантовані Конституцією України права людини

<...> гарантія, що існуючі права та свободи не можуть бути звужені або скасовані при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів <...> право мати рівні конституційні права і свободи та гарантія відсутності привілеїв <...> право на достатній життєвий рівень <...> гарантія, що конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України».

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду) (абзац перший, пункт 1 частини першої статті 77).

Ухвалу Верховного Суду від 4 грудня 2025 року, якою Заявникові повернуто касаційну скаргу, не можна вважати остаточним судовим рішенням у справі Заявника в розумінні вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, оскільки ця ухвала за своєю правовою природою не є судовим рішенням, винесеним у порядку касаційного перегляду. Вказаною ухвалою касаційну скаргу повернуто у зв'язку з тим, що Заявник не навів передбачених Кодексом адміністративного судочинства України підстав для оскарження судового рішення в касаційному порядку. У цій же ухвалі Верховний Суд роз'яснив, що повернення касаційної скарги не позбавляє права повторного звернення до суду касаційної інстанції в порядку, установленому законом.

Для виконання вимоги вичерпання всіх національних засобів юридичного захисту заявники мають дотримуватися встановлених національним правом правил і процедур оскарження судових рішень; їх недотримання зумовлює ризик невиконання умови, визначеної пунктом 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Це зумовлено тим, що зазначений припис названого закону прямо вимагає, у разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження, наявності судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду, що передбачає не лише формальне подання касаційної скарги, а й її відповідність процесуальним вимогам, потрібним для прийняття її до розгляду по суті.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України враховує практику Європейського суду з прав людини, відповідно до якої національні засоби юридичного захисту не вважаються вичерпаними, якщо оскарження судового рішення не було прийнято до розгляду через процесуальні помилки заявника [рішення у справах *Gäfgen v. Germany* [GC] від 1 червня 2010 року (заява № 22978/05), § 143; *Mutu and Pechstein v. Switzerland* від 2 жовтня 2018 року (заяви № 40575/10 та № 67474/10), § 74; *Kunert v. Poland* від 4 квітня 2019 року (заява № 8981/14), § 42; *Asanović v. Montenegro* від 20 травня 2021 року (заява № 52415/18), § 51].

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Заявник не вичерпав усіх національних засобів юридичного захисту, отже, не дотримав вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Клименка Олексія Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2021 рік“ від 15 грудня 2020 року № 1082–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2022 рік“ від 2 грудня 2021 року № 1928–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік“ від 3 листопада 2022 року № 2710–ІХ, абзацу сьомого статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2024 рік“ від 9 листопада 2023 року № 3460–ІХ на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**